

(تجوید فتندن)

مکاتب ایندازیه طلبی سی اوچون ضبطی سهل و کثیر
الواقع اولان احکام قرائتی انتخاب ایندروک
آچ، ترکی تلنگ یازلمش

سؤال و جوابی

منتخب تجوید

نام انددر.

مرتبی امام ثوبان.

ناشری: برادران کربلار.

مطبعة كريميه قزان

١٩٠٨

КАЗАНЬ.

Гипографія Т-го Д-ма „Братъя Каримовы“.
1908.

بسم الله الرحمن الرحيم

سؤال

جواب

(تنوين)

تنوين: ايکى آست ، ايکى اوست ، ايکى او تور .

تنوين
في نرسه ؟

آلنى حكم بار: اخفا ، اظهار ، ادغام مع الغنه ، ادغام
بلاغنه ، ادغام مثلين ، اقلاب .

تنوين يانون
ساكن - آلد
نداغى حرفكى
يو لقمانده نچه
حكم بار ؟

(اخفا)

اخفا: تنوين يانون ساكن اخفا حرفلىرى نىڭ بىرىنە
 يولقماند بولا . غىٰ كَرِيم ، يَنْصُر كَبِي . دەن مىم ساكن
(ب) گدى يولقسەدە اخفابولور ھۇم يەم كېيى .

اخفا قايو سوز .
دە و قايو حالدە
بولا ؟

اخفا حرفلىرى نچە
وقايو حرفلر ؟

اخفا: تنوين يانون ساكن في ياشرب رەك ، طاوشنى
بورونغىچىباروب توتوبراق ، ايتمىك ايلە بولا .
منڭم ، بقلب سليم كېيى .

اخفا نچوك
بولا ؟

(اظهار)

اظهار: تنوین یا نون ساکن اظهار حرف‌لر بنگ برینه بولقانه بولا . غفور حکیم ، من آمن کبی . دخی میم ده و قایسی حالده ساکن (م) برلن (ب) دن باشقه هرفکه بولقسه بولا ؟ اظهار بولا . هُمْ فیه ، آمْ کانَ کبی .

اظهار حرف‌لری آلطی در: عین ، غین ، حا ، خا ، همزه ، هادر . نیچه و قایو حرو ؟ فلر ؟

اظهار: تنوین یا نون ساکن برلن آلدنداغی حرف نگ آراسین آچف ایتوب ازب ایدمک ایله بولا . رب غفور ، لَمَنْ آمَنَ کبی .

همزه : آینوده برگنه تورلی . لکن یازوده ایکی تورلی : بری سوز باشنداغی عین کبی (ء) و بری حرکه‌لی یعنی آستلی اوستایی ، او تورلی الف در .

أَ أُ أَ أَ أَ

اوچ حالی بار : میم ساکن نگ میم غه بولقسه ادغام مثلین مع الغنه بولا ، بولار دن باشقه هرف که بولقسه اظهار بولا .

(ادغام)

ادغام نیچه ادغام آلطی تورلی . ادغام مع الغنه ، ادغام بلاغنده ادغام مثلین مع الغنه ، ادغام مثلین بلاغنده ، ادغام متقارین ادغام متجانسین .

سؤال

جواب

(ادغام مع الغنه)

ادغام مع الغنه : تنوين يانون ساكن ادغام مع الغنه حرفلى نڭ برينه يولقغانده بولا . من يعْمَل ، خيرا يرَه كبي .	ادغام مع الغنه قايىسى حالده بولا ؟ ادغام مع الغنه حرفلى نىچە وقايو حرفلى ؟ ادغام مع الغنه نىچوك بولا ؟ ادغام مع الغنه ميۇمن ديمك كبي .
--	---

(ادغام بлагنه)

ادغام بлагنه : تنوين يانون ساكن ادغام بлагنه حرفلى نڭ برينه يولقغانده بولا . من رَبِّهم ، رَوْفُ رحيم كبي .	ادغام بлагنه قايىسى حالده بولا ؟ ادغام بлагنه حرفلى نىچە وقايو حرفلى ؟ ادغام بлагنه نىچوك بولا ؟
---	---

جیبارمای اینمک ایله بولور. من ریهم نی مرّبعم روْف
روحیم نی روْفرَحیم دیمک کبی.

(ادغام مثليين)

ایکی : بری ادغام مثليين مع الغنه ، وبری ادغام
مثليين بلاغنه .

ادغام مثليين نیچه
تودلی ؟

ادغام مثليين مع الغنه : نون ساکن نون غه ، میم ساکن
الفنه قای او رد نده میم گه يولقغاندہ بولا . آمن ، آن نقول کبی .

ادغام مثليين مع
الفنہ نیچوک
بولا ؟

میم نی میم گه نون نی نون غه کرتوپ تشديدىلى ايتوب
طاوشنى بوروند توتوب راق اينمک ایله بولا ، آم من نی
آمن ، آن نقول نی آنقول ديمک کبی .

ادغام مثليين مع
الفنہ نیچوک
بولا ؟

(ادغام مثليين بلاغنه)

میم برلن نون دن باشقە حرف ساکن بواوب اوزى
شىكللى حرف گه يولقغاندہ بولا .

ادغام مثليين بلا .
غنه قايسي حالده
بولا ؟

فمار بحث تجارتم ، اذهب بكتابي کبی .

ادغام مثليين بلا . ایکى حرفنى بر ايتوب تشديدىلى ايتوب طاوشنى
بورونغه جیبارمای اينمک ایله بولا . ربخت تجارتم فى
ربخت تجارتم ، اذهب بكتابي فى اذهب بكتابي ديمک کبی .

(اقلاب)

اقلاب : تنوین یا نون ساکن (ب) گه بولقاند .	اقلاب قای او در .
بولا . سمیع بصیر ، من بعد کبی .	ند بولا و حرف
حروف بردر (ب) حرف در .	نیچه ؟
(ب) گه بولقانده تنوین یا نون ساکن فی میم اینوب طاوشنی بوروندہ تو تو براق اینمک ایله بولا .	اقلاب نچوک
سمیعْمَبصیر ، مِمْبَعْ دیمک کبی .	بولا ؟

(ادغام متقار بین)

لام ساکن (ر) گه ، قاف ساکن (ک) گه بولقاند بولا .	ادغام متقار بین
قل رَب ، الْمُنْخَلِقُمْ کبی .	قایسی حالده بولا ؟
(ل) (ن) (ر) اینوب ، قاف نی (ک) گه قوشوب ،	ادغام متقار بین
تشدیدی اینوب اینمک ایله بولا .	نچوک بولا ؟
قل رَب نی قُرَب ، الْمُنْخَلِقُمْ نَخْلُقُمْ دیمک کبی .	

(ادغام متوجهان سین)

(ت) (ط) (د) هر فلری نلث بری ساکن بولوب قالغان	ادغام متوجهان سین
ایکیسی نلث برینه بولقسه لَمْ بَسْطَ و قالْ طائفة ،	قایو حالده بولا ؟
ماعبَدُمْ کبی ، دخی (د) (ث) (ظ) هر فلری او شنداق	
بری ساکن بولوب قالغان ایکیسی نلث برینه بولقسه -	
اذْظَلَمُوا ، يَلْمَوْذُ ذَلْكَ کبی ، دخی (ب) ساکن بولوب	

جواب

میم گه بولقسه یابنی ارکب معنا او شبولارنگ جمله سنع
ادغام متجانسین بولا . هم حرف لرنی قوشوب اینوله ،
قلقله قیلنمای .

(قلقله)

قلقله : سکونلی حرفی سکون نسوز ره ک اینوب اینمک ابله
بولا . قندنی قند دیمک کبی .

قلقله حرف لرنی بیش . قطب جد حرف لرنی یعنی ق ، ط ،
ب ، ج ، د . سکونلی بولسه لار غنه قلقله قیلنلار .

قلقله نیچوک
بولا ؟

قلقله حرف لرنی
نیچه ؟

(مَدْ حُكْمِ لَرِي)

حرف مد اوچ - او او (و) الف (ا) یا (ئ)

او او زی ساکن بولوب او زنلن ڭلکی حرف
ضمہ لی بولسہ حرف مد بولا . سمعوا علموا دیگاندگی
او ا لار ڭبی .

حرف مد نیچه
وقایو حرف لرنی ؟

او نیچوک بولسہ
حرف مد بولا ؟

یاساکن بولوب او زنلن او لگی حرف کسره لی بولسہ
حرف مد بولا . کریم ، خپیر دهگی يالار کبی .

یانیچوک بولسہ
حرف مد بولا ؟

الف هروقت حرف مد بولا . چونکه اول هروقت ساکن
بولوب ڭلکی حرف فتحه لی بولا .

الف نیچوک بولسہ
حرف مد بولا ؟

الف : حرف لرنی کوتاروب اینه طورغان طولی اوست
دعا ، صفائیک الف لرنی کبی . او شبو الف قابسی

الف قایو حرف ؟

سؤال

جواب

سوز لرده (ی) (و) صورتنده باز بلوور آنداوه هرق
مبلولور. علی صلوا کبی.

بار : واو مقدره برلن یای مقدره هرف مبلولالار.
یازوده کورلمی طورغان حرف
مدبار می ؟

آخر داغی (ه) ضمیر بولوب او زی ضمیل الکی
حرف دخی ضمیل یافتحه لی بولسه شول (ه) واو مقدره
بولا . ربه ، له دیگانه گی واولر کبی .
واو مقدره قایسی

آخر داغی (ه) ضمیر بولوب او زیده کسره لی ژلکی
حرف ده کسره لی بولسه شول (ه) ده یای مقدره بولا .
یای مقدره قایسی

به ، علمه ده گی بالارکی . اگر (ه) دن ژلکی
حرف ساکن بولیسه واو مقدره ده یای مقدره ده چقمای ،
منه ، فینه الیه کبی . مگرسورة فرقانده فینه مهاناده
یای مقدره چغار لوب مدقیلنہ . اگر آخر داغی (ه)
ضمیر بولما سه آنده بریله چقما نفقه لم ینته کبی .

سبب مد نچه و نی سبب مد ایکی : همزه (ءاً) سکون (—) (سکون لی حرف)
نرسه لر ؟

مد آلتی تورلی : مد طبیعی ، مد متصل ، مد منفصل ،
مدد لازم ، مد عارضی ، مد لذین .

(مد طبیعی)

مد طبیعی نچوک حرف مد دن صویق سبب مد بولمه مد طبیعی بولا .

بولا ؟
اوْتِيَّنَا ، لَهُ مَنْ ، بِهِ مَنْ دِيْكَانَدَهُ كَيْ مَدْلُوكَبِي .
بر الف قدر . يعني بربارمۇ كوتارولىڭ قدر مدقىلەنە .
مد طېيىمى نە قدر
مدقىلە ؟

(مد متصل)

مد متصل قاي
حرف مددن صوڭ سبب مدهمزە بولب اىكىسى
اور نىدە بولا ؟
بر سوزدە بولسەلر شوندە مد متصل بولا .
جاءَ ، جَيَّ ، سُوءَ دِيْكَانَدَهُ كَيْ مَدْلُوكَبِي .

اماام عاصم قرااعتىچە ، حفص روايتىچە دورت الف
قدر مدقىلە ؟

واجب . بارچە قارىيلر مدقىلىقلرى اوچون .

مد متصل ناث
بو قدر مدى
واجب مى جائز
مى ؟

(مد منفصل)

مد منفصل قايو
حرف مددن صوڭ سبب مدهمزە بولوب اىكىسى اىكى
سوزدە بولسەلار موندە مد منفصل بولا .
حالدە بولا ؟

يا آيما ، انى آخاف ، عنده الا دِيْكَانَدَهُ كَيْ مَدْلُوكَبِي .

مد منفصل نە قدر
دورت الف قدر مدقىلە ؟

بر الف قىردىن آرتىغى جائز . بعض قارىيلر مدقىلىپ
مد منفصل ناث

سؤال

جواب

بعض لری مد قیلماده قلری اوچون .
بو قدر مدي و .
جب می جائز می

(مد لازم)

مد لازم قایو اور نده بولا ؟	حرف مدن صوک سبب مدنگون لازم بولسه مدلار بولا . آلان ، الماءة کېي .
مد لازم نیچه تورلى ؟	مد لازم ايکى تورلى . بری آچق سکون سببلى بولغا مد بولور آلان دیگاندەگى اوڭىگى همزه نىڭ مد
مد لازم نه قدر مد قيلنه ؟	آل (الف لام ميم) دیگاندەگى لام برلن ميم نىڭ مدي كېي وبرى تشىيدلى حرفانگى سکون سببلى بولغان مدد الماءة (الماءة) ده و تأمورنى (تأمورنى) ده گى مداركېي .
سکون لازم نیندى سکون ؟	دورت الف قدر مد قيلنه . هم مدي واجب در . وقف قىلغاندە وقف قىلماغاندە توشمى تورغار سکون .

(مد عارضى)

مد عارضى قايسى حالده بولا ؟	حرف مدن صوک سبب مدنگون عارضى بولس مد عارضى بولا . الرحيم ، يعملون دیگاندەگى مدلار كېي
-----------------------------------	--

سؤال

جواب

۱۱

اوج تورلى مدقىلەق جائز: اوزون ، قسقە و اورطەچە.

مد عارضى ده
نېچە تورلى مد
قىلەق جائز?

وقىقىلغانىدە بولوب وقف قىلماغاننى بولمى تورغان
سکون.

سکون عارضى
ئىندى سکون?

(مد لين)

حرف لين دن صوڭ سبب مىسىكۈن بولسە مىلىين بولا .

مىلىين قايىسى
حالدە بولا?

والصيف، ولأنوم دىگانىن ئى مىلىركىبى . (وقف حاللرنى)

(و) (ئى) ساكن بولوب اوز لردىن ئىلىكى حرف
فتحلى بولسە شول واو - يامحرف لين بولalar .

حرف لين قايىسى
حرف?

مىلىين ايکى تورلى : برى مىلىين عارضى وبرى
مىلىين لازم .

مىلىين نېچە
تورلى?

حرف لين دن صوڭ سبب مىسىكۈن عارضى بولسە
مىلىين عارضى بولا . عَلَيْهِ، ولأنوم ئى مىلىرى كىبى .

مىلىين عارضى
ئىندى مد?

حرف لين دن صوڭ سبب مىسىكۈن لازم بولسە مىلىين
لازم بولا . كەيەعىش ، حەممە عسق دىگانىدەگى ئىن
لرنى ئى مىلىرى كىبى .

مىلىين لازم
ئىندى مد بولا?

مىلىين عارضى ده اوج تورلى : او زون ، قسقە ،
اورطەچە ، مىلىين لازم ده ايىكى تورلى : او زون
و اورطەچە مدقىلەق جائز .

مىلىين ده نېچە
تورلى مد جائز?

(را) حکم لری)

(ر) نیچه اور نده جیبدی اور نده قالین او قولا : ۱) فتحه‌لی بوله رَحِیْم کبی . ۲) ضمه‌لی بولسه . يَنْصُرُو کبی ۳) او زی ساکن بولوب ماقبلی فتحه‌لی بوله ذَرْوَا کبی . ۴) او زی ساکن بولوب ماقبلی ضمه بولسه . عُرْوَة کبی . ۵) او زی بده ساکن ماقبلی ساکن بولوب (ر) دن اَوْل اوچونچی حرف ضمه بولسه . نُشُور، صُفْر کبی . ۶) او زی ساکن بوله ماقبلی ده یادن با شقه حرف بولوب ساکن بو و اوچونچی حرف فتحه‌لی بولسه . قَدْر، شَهْر کبی . ۷) (ر) ساکن بولوب (ر) صوکنکه قالین مرفلرنا بررسی فتحه‌لی یا ضمه‌لی بولسه (ر) نلگ ماقبلی کسره بولسه ده قالین او قولا . قِرْطاس ، مِرْصاد کبی .

(ر) نیچه اور نده دورت اور نده نچکه او قولا : ۱) کسره‌لی بولسه کربم بُسْر کبی . ۲) او زی ساکن بولوب ماقبلی کسره بولسه و (ر) دن صوکه قالین حرف کیامسه بـ و استغفر کبی . ۳) (ر) او زی بده ماقبلی ده ساکن بولوب اوچونچی حرف کسره‌لی بولسه . بصیر هجر کبی ۴) (ر) ساکن ، ماقبلی (ی) بولوب حرف لین بول خبر سَبَر کبی .

جواب

سؤال

ضمیرنڭ حکم لرى يوغارىدە بیان قىلىنى .

قالين حرفلىرىدى : خص ضغط قىق حرف لرىدىر .
بولاردن باشقەلارى نچكە حرفلىر .

قالين حرفلىرىچە
وقايدو حرفلىر ؟

(لفظة الله)

لفظة الله نڭ ما قبلى فتحلى يا كەضمەلى بولسە قالين او قولا . أللە ، وَاللە ، نَصْرُاللە كېيى . اگر ما قبلى كسرەلى بولسە نچكە او قولا . بِاللە ، لَهُ كېيى

(سكته)

دورت او زىنده : ۱) سورە كەف دە عَوْجَادَه ۲) سورە يس دە منْ مَرْقَدَنَادَه . ۳) سورە قيامَادَه وَقَبْلَ مَنْ رَأَيَ دِيَگَانَدَه گىزى منْ دە . ۴) سورە مطفىين دە بَلْ رَانَ دِيَگَانَدَه گىزى بَلْ دە .

سكته : ايى سوزنڭ آراسىندا طنفي او زمىنگە طاوشنى او زوب ايتىك بولا .

سكته نچووك
برل او قول ؟

(اظهار قمرىيە)

الف لام (اڙ) اظهار قمرىيە حرفلىرىنىڭ بىرىنى
 يولقغاندە اظهار قمرىيە بولا .

اظهار قمرىيە قاي
اورنده بولا ؟

سؤال

جواب

اظهار قمریه حرفلری اوں دورت در : ابغی حجّ
وخف عقیمه حرفلر يدر.

اظهار قمریه
حرفلری نیچه
وقایو حرفلر؟

الف لام بولن اظهار قمریه حرفلری نلگ آراسینی آچ
ایتوب اینمک بولا . والعصر والفجر کبی

اظهار قمریه
نیچوک بولا؟

(ادغام شمسیه)

الف لام ادغام شمسیه حرفلری نلگ برینه يولقاند بول
الشاكر الـثـاـكـرـ کـرـ کـهـ .

ادغام شمسیه
قايده بولا؟

الف لام ادغام شمسیه حرفلری نلگ برینه يولقاند
لامـنـ شـوـلـ حـرـفـ کـهـ کـرـتـوـبـ تـشـدـیدـلـیـ اـيـتـوـبـ اـيـنـمـکـ اـيـ

ادغام شمسیه
نـچـوـکـ بـولـاـ؟

بـولاـ.ـ الشـاكـرـ الـثـاـكـرـ ،ـ الـتـارـنـ الـثـارـ دـيـمـکـ کـبـیـ

اوـنـ دـورـتـ ،ـ اوـشـبـوـ سـوـزـ لـرـ نـلـگـ آـوـلـگـیـ حـرـفـلـرـ بـدـ

تـبـ ثـمـ دـعـ ذـنـبـ رـمـیـ زـدـ سـمـعـاـ شـ مـنـدـرـ ضـبـیـ طـابـ

ظـنـ لـهـ نـعـمـ .ـ اوـشـبـوـ لـارـ دـنـ نـونـ غـهـ يولـقـانـدـهـ اـدـغاـ

شـمـسـیـهـ مـعـ الغـنـهـ بـولـورـ مـثـالـیـ وـالـنـاسـ .ـ

ادغام شمسیه نلگ
حرفلری نیچه
وقایو حرفلر؟

سورقران ترتیبی حفنه نظم ۴۰
 صوری بندن سود و قرآنک ترتیل
 دیدم بونی حفظ ایدرسک ضبطی آسان بود دیدم
 فاتحه، بقره، آل عمران، نسا، مائده
 انعام، اعراف، افال، توبه، یونس، هود دیدم
 یوسف، رعد، ابراهیم، حجر، نحل، اسرائیل،
 کهف، عصیم، طه، انبیا، حج، مؤمن دیدم
 نور، فرقان، شعراء، نمل، قصص، عنکبوت،
 روم، لقمان، سجده، احزاب، سبا، ملاعک دیدم
 یس و صفات، ص-زصر، مؤمن، فصلت،
 شوری، زحرف، دخان، جاثیه، احباب، قتال دیدم
 فتح، حجرات، ق، ذاریات - طور، نجم هم قمر،
 رحمن، واقعه، حدید - م-جادله، حشر دیدم
 محتنہ، صف و جمعه، منافقین، تفابن،
 طلاق، تحریم، ملک نون هـ حاته، معراج دیدم
 نوح، جن و مزمول و مدثر و قیامه،
 انسان، مسلط، بناء - نازعات، عبس دیدم
 تکویر، انقطار، مطأة - فقین، انشقاق، بروج،
 طارق، اعلی، غاشیه، ف-جر، بلد، شمس دیدم
 لیل، ضحی، انشراح، تین - علق، قدر، یئنه،
 زلزلت، عادیات، قارعه، تکاشر، بس دیدم
 عصر، همنز، فیل، قریش، اریت، کوثر
 کافرون، نصر، مسد، اخلاص، فلق، ناس دیدم

ینه صور دی بولار نک مجموعی قاچ عدد دور
 دیدم ای کامل یوز اوون دور دنچی سی در ناس دیدم
 دیدی جله آیات قرآن پچه قیافل ییان
 دیدم آلتی بک دیدیلر علماء الناس دید

---

*

دیدی سوره لرنک قایوسی مکی یا مدنی
 دیدم فاتحه رحمن مدنی او مگی دیدم
 یست اوَّل فاتحه دن ماعداً سی مدنی
 الا اعراف، انعام، هود، یو نسی مکی دیدم
 رعد و حجج ثانیت نُوز، احزاب ثالث
 مدنی بو نلار نک غیری سی مکی دیدم
 یست رابع قتالی خامس ایکی اوَّلی
 آخر اوچی مدنی غیری سی مکی دیدم
 سادس سبع اوی سایع انسان مدنی
 غیریلری هم ثامنک جمله سی مکی دیدم
 یئنه سی تاسعک زلزلت هم عاشرک
 نصر ناسی مدنی غیری سی مکی دیدم

---

*

ایکی سی خلافیه یکرمی سکن مدنی
 اربع و ثمانون بو جیعی سی مکی دیدم

نحوه مما في القدر

	صادرات مصر	قوىات
يلاد	١٨٣٧	١٨٣٢
قد	١٨٣٩	١٨٤٨
طائفات	١٨٤٢	١٨٤٦
دولتك	١٨٤٥	١٨٤٥

يعلم حسناً بالطبع